

Minnesanteckningar från Klimatrådsmötet den 28 februari 2014

Plats: Länsstyrelsen, klockan 09.00 – 12.00. Gemensam lunch klockan 12.00 – 13.00.

NÄRVARANDE

Minoo Akhtarzand, ordförande
Lars Andersson
Bengt Dahlqvist
Fridolf Eskilsson
Stefan Eklund
Gottlieb Granberg
Mats Gustafsson
Mats Holmgren
Agneta Jansmyr
Britt-Marie Larsson
Magnus Olsson
Greger Phalén
Anders Råsberg
Kjell-Egon Strand
Örian Söderberg
Emilia Thor
Thomas Werthén
Helena Zar Wallin
Anna Wildt Persson

Länsstyrelsen i Jönköpings län
Fagerhults Belysning Sverige
Regionförbundet i Jönköping län
Jönköping Energi
Myresjö hus
Värnamo kommun
Husqvarna AB
Swerea SWCAST
Landstinget i Jönköpings län
Skogsstyrelsen, Höglandets distrikt
Norrporten
Nässjö affärsverk
LRF, Region Jönköping
Vetlanda kommun
Länsförsäkringar Jönköping
Friskis&Svettis Jönköping
Habo kommun
Högskolan i Jönköping
Trafikverket Region syd

ÖVRIGA DELTAGARE

Catarina Kristensson	Ordförande: Förnybar energi, jord-och skogsbruk, Vaggeryds kommun
Henrik Dinkel	Ordförande: Energieffektivisering, konsumtion och livsstil, Energikontor Norra Småland
Malin Berglind	Sekreterare: Anpassning till klimatförändringar, Länsstyrelsen
Andreas Olsson	Ordförande i beredningsgruppen, sekreterare i fokusgruppen Transporter och Planering, Länsstyrelsen
Müge Apaydin	Uppföljning Energi och Klimat, Länsstyrelsen
Tanja Lundberg, <i>punkt 3</i>	Projektledare Klimatveckan i Jönköpings län, Elmia
Jens Ottosson, <i>punkt 3</i>	Projektledare Klimatkonferensen, Miljöstrategen
Kristina von Oelreich, <i>punkt 3</i>	Producent av +E samt Klimatrådet.se, FRU BERG
Dan Ljungström, <i>punkt 4</i>	Vetlanda kommun
Anders Bernberg, <i>punkt 4</i>	Vetlanda kommun
Jonas Lööf, <i>punkt 4</i>	Miljöfordon syd

1. Mötets öppnande och allmän information

Ordförande hälsade alla varmt välkomna och förklarade mötet öppnat. Särskilt välkommen hälsades nya ledamöter i Klimatrådet.

AnnaKarin Zinnerfors, Varuhuschef IKEA Jönköping

Patrik Ahlgren, Chef vid Ing 2 och Eksjö garnison

Helena Zar Wallin, VD på Högskoleservice, Högskolan i Jönköping

Karin Oldaeus, Övergripande ansvarig i Husqvarna, Husqvarna AB som för dagen hade ersatts av Mats Gustafsson.

Det anmäldes att dagens mötesanteckningar förs av Andreas Olsson, Länsstyrelsen.

2. Föregående mötesanteckningar från den 6 september 2013

Ordföranden summerade vad Klimatrådets enats om vid det senaste mötet den 6 december. Länsstyrelsen hade fått i uppdrag att återkomma med förslag på upplägg för energi- och klimatuppföljningssystem vid detta möte (punkt 3 på dagordningen). I övrigt lyftes inget från föregående mötesanteckningar som lades till handlingarna.

3. Rapport från beredningsgruppen

Andreas Olsson summerade år 2013. Ett gediget arbete pågår i samtliga arbetsgrupper. Länsstyrelsen har gjort en årsredovisnings över Klimatrådets arbete som kommer att publiceras på www.Klimatradet.se

Sammanfattningsvis lyftes att Klimatrådet hade 4 möten under 2013 där rådet vid två av dess tillfällen besökte Myresjö hus, i Myresjö, och Träcentrum i Nässjö. Ett positivt upplägg anses vara att förlägga minst något möte hos rådets ledamöter som kommer att fortsätta under 2014. Fokusgrupperna tog fram 29 förslag om utveckling av redan befintliga åtgärder i strategin och 11 förslag till nya betydande åtgärder. Därutöver genomfördes 4 klimatresor där samtliga kommunledningar deltog samt ett antal företag, Klimatpriset delades ut för andra året i rad, ett inspirationsmöte genomfördes för energi- och klimatansvariga i länets kommuner, landsting och regionförbund med mera.

Klimatrådet består nu av 29 ledamöter där alla kommuner är engagerade genom de sju kommunala ledamöter som representeras i rådet. Hela Klimatrådets organisation omfattar 49 organisationer och involverar och engagerar över 100 personer. Fördelningen i hela Klimatrådets organisation är 48 % kvinnor och 52 % män vilket är en balanserad och jämställd bra fördelning mellan både kvinnor och män.

Klimatrådets remiss och Åtgärdsprogram 2015 - 2019

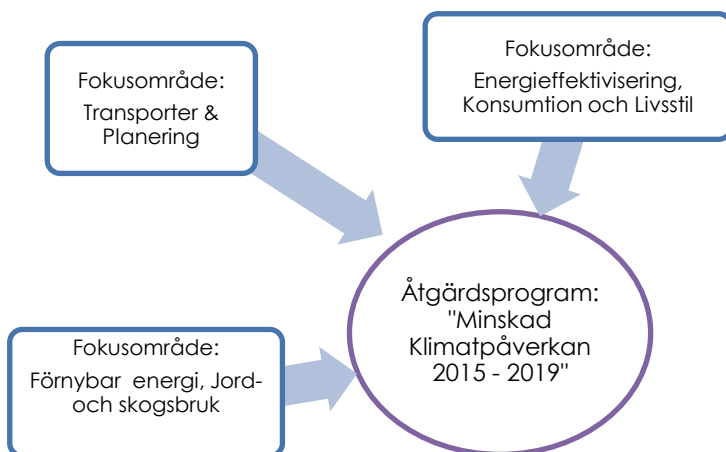
”Remiss om klimatlöften och åtgärdsförslag för Klimatrådets organisationer”

Under våren 2013 ställde sig rådet bakom att skicka fyra åtgärdsförslag samt tre klimatlöften från fokusgrupperna på remiss. Remissvaren redovisades på dagens

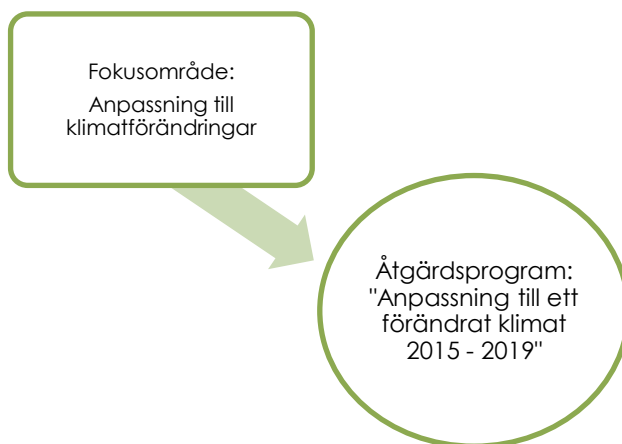
möte och rådet ställde sig bakom att åtgärderna som varit på remiss inkluderades i de två åtgärdsprogram som föreslås skickas på remiss under våren 2014. Klimatlöftena utgår på grund av fördröjning i tid.

Ordföranden ställde frågan till rådet om förfarandet att Länsstyrelsen remittera de två åtgärdsprogrammen innehållande åtgärder som samtliga har behandlats av Klimatrådet och som står bakom förslagets inriktning, nu skickas ut på remiss till alla rådets ledamöter med önskat svar senast den 8 juni 2014. Rådet ställde sig bakom förslaget från Länsstyrelsen. Programmen skickas endast digitalt och nås på följande [länk](#) tillsammans med övriga bilagor till missivet.

Åtgärdsprogram Klimatpåverkan:

Åtgärdsprogram Klimatanpassning:

Åtgärdsuppföljning och länets klimatpåverkan

Müge Apaydin presenterade en resultatuppföljning och länets klimatpåverkan. Presentationen bifogas minnesanteckningarna. Sammanfattningsvis föreslår Länsstyrelsen att Klimatrådet fortsätter det systematiska uppföljningsarbetet och att vi ser över möjligheterna att använda systemstöd för att stärka och utveckla uppföljningsarbetet. Utifrån den genomlysning som har gjorts, av vilka uppföljningssystem som finns hos framförallt länets offentliga aktörer, föreslår Länsstyrelsen att vi går vidare med att testa Hållbarhetsportalen. Länsstyrelsen kommer systematiskt följa upp åtgärdernas genomförandegrad, kostnad och effekt med mera. Allt för att fokusgrupperna ska få verktyg och underlag för att kunna föreslå åtgärder eller växla upp redan pågående arbete. En diskussion följde och rådet ser positivt på förslaget att Länsstyrelsen arbetar vidare och att arbetet följs upp under kommande möten.

Ordföranden sammanfattade diskussionen med att Klimatrådet ställer sig bakom förslaget och att Länsstyrelsen arbetar vidare utifrån föreslagen inriktning.

Klimatveckan 2014 Jönköpings län

Andreas Olsson, i egenskap av ordföranden för Klimatveckans styrgrupp, inledde med kort information och därefter överlämnade till Tanja Lundberg från Elmia som är projektledare för Klimatveckan 2014 Jönköpings län, Klimatrådets satsning i samverkan med Elmia. Arbetet med att forma konferensen pågår där det finns ett stort intresse från så väl offentliga organisationer som från företag att vara delaktiga och engagerade under Klimatveckan. Till den 19 maj har en inbjudan skickats ut, till offentliga aktörer med fokus på deras engagemang i klimatarbetet i länet. Miljöminister Lena Ek har tackat ja till att den 19 maj inviga veckan med ett anförande. Hela programmet för veckan finns på www.klimatradet.se och utvecklas och uppdateras löpande.

Ordföranden tackade Klimatveckans styrgrupp och projektledare Tanja Lundberg för en bra presentation och ett väl genomfört arbete så långt.

Klimtrådet.se

Andreas Olsson, i egenskap av ordföranden för Klimatveckans styrgrupp, inledde med kort information och därefter överlämnade till presenterade Kristina a von Oelreich från företaget Fru Berg som utvecklat <http://klimatradet.se/>. Fru Berg är även producent av Klimatrådets tidning [+E](#).

För att förbättra förutsättningarna för att utveckla, förstärka och samla Klimatrådets arbete gav Länsstyrelsen Fru Berg i uppdrag att utveckla en webbplats som tillgängliggör och lyfter fram Klimatrådets alla delar på en gemensam och neutral webbplats.

Syftet med en gemensam webbplats är att förstärka och effektivt nå ut med Klimatrådets arbete och visa på den starka samverkan som finns för att Jönköpings län ska nå visionen om att vara ett plusenergilän 2050. Samtidigt handlar det om att länets medborgare, organisationer och företag ska lättare kunna hitta information om Klimatrådets arbete.

Ordföranden tackade Kristina a von Oelreich för ett bra genomfört arbete.

Klimatkonferensen 2014

Andreas Olsson inledde punkten och därefter presenterade Jens Ottosson från företaget Miljöstrategen som är projektledare för Klimatkonferensen 2014.

Klimatkonferensen som i år har fokus på hur livsstilsförändring samt ekonomiska och tekniska lösningar på olika sätt kan bidra till att möta den stora klimatutmaningen som vi står inför. Program och anmälan finns på <http://klimatkonferens.klimatradet.se/program/>

Jens lyfte fram att kontakter har tagit med media (kunskapskanalen, SVT forum med mera) och att konferensen kommer att webbsändas. Vidare lyftes vikten av att konferensen nu sprids hos ledamöterna i rådet. En diskussion följde och rådets förslag att Länsstyrelsen får i uppdrag att ta fram underlag till alla ledamöters informationsavdelningar för att sprida, marknadsföra och bjuda in till Klimatveckan 2014 i Jönköpings län samt Klimatkonferensen. En inbjudan till offentlig sektor har tidigare skickats ut av ordföranden, avseende måndagen den 19 maj.

Ordföranden sammanfattade diskussionen med att länsstyrelsen får i uppdrag att skicka ut ett epostmeddelande i enlighet med ovanstående och att länsstyrelsen stöttar respektive organisation med ytterligare underlag om så önskas. <http://klimatkonferens.klimatradet.se/kontakt/marknadsforingsmaterial/>

Vidare lyfte ordföranden fram vikten av att alla i rådet är med och marknadsför och bidrar till att bjuda och uppmuntra till deltagande på konferensen. Ska vi lyckas med ambitionen att öka deltagarantalet från 400 personer till 1 100 personer, behöver vi alla engagera oss i informationsspridningen. Ordföranden tackade Jens Ottosson för ett bra genomfört arbete så långt.

4. Åtgärdsförslag samt återkoppling från Klimatrådets grupper

Kommunikationsgruppen och Redaktionsrådet +E

Camilla Zilo presenterade arbetet i kommunikationsgruppen och Redaktionsrådet +E och förslag på hur grupperna ska arbeta vidare.

Utgivningsdagar och teman för +E 2014

- Nr 1 20 mars – tema livsstil
- Nr 2 15 maj – tema transporter
- Nr 3 18 augusti – tema energi
- Nr 4 11 december – tema konsumtion

Hela presentationen bifogas minnesanteckningarna.

Klimatrådet ställde sig bakom kommunikationsgruppens och redaktionsrådets inriktning. En diskussion följde och rådet enades om att respektive organisation lyfter fram arbetet med tidningen +E genom en länk till +E, <http://plus-e.klimatradet.se/>, på respektive organisations webbsida. Vidare lyftes möjligheten att bjuda in sig till fullmäktige i respektive kommun för föredragning om Klimatrådets arbete. Kommunikationsgruppen är även välkommen att skicka information till ledamöternas informationsavdelningar för att förankra och kanalisera Klimatrådets arbete.

Ordföranden tackade Camilla och sammanfattade diskussionen med att informera ledamöterna om att de alltid är välkomna att höra av sig med idéer och förslag.

Fokusgruppen, Energieffektivisering, Konsumtion och Livsstil

Henrik Dinkel ordföranden i fokusgruppen presenterade åtgärdsförslag för rådet att ta ställning till enligt nedan:

1. Inför energiledningssystem eller miljöledning
2. Nätverk för stöd till miljö- och klimatombud
3. Stöd och utbildning till pedagoger
4. Årligt upphandlingsseminarium

Inför energiledningssystem eller miljöledning

Rådet ställer sig bakom att förslaget sänds på remiss till Klimatrådets organisationer och därmed inkluderas i åtgärdsprogrammet för minskad klimatpåverkan. Ordföranden nämnde att Länsstyrelsen sedan flera år arbetar med miljöledningssystem på ett framgångsrikt sätt. Mot den bakgrunden frågade ordföranden om rådet var intresserade av att få en presentation av hur arbetet görs på ett kommande rådsmöte. Rådet var positivt och såg fram emot en presentation på nästa möte.

Nätverk för stöd till miljö- och klimatombud

Rådet ställer sig bakom att förslaget sänds på remiss till Klimatrådets organisationer och därmed inkluderas i åtgärdsprogrammet för minskad klimatpåverkan.

Stöd och utbildning till pedagoger

Rådet ställer sig bakom att förslaget sänds på remiss till Klimatrådets organisationer och därmed inkluderas i åtgärdsprogrammet för minskad klimatpåverkan.

Årligt upphandlingsseminarium

Rådet ställer sig bakom förslaget och att förslaget sänds på remiss till Klimatrådets organisationer och därmed inkluderas i åtgärdsprogrammet för minskad klimatpåverkan.

Fokusgruppen, Förnybar Energi, Jord- och skogsbruk

Catarina Kristensson ordföranden i fokusgruppen presenterade åtgärdsförslag för rådet att ta ställning till enligt nedan:

5. Främjande av biogas och minskade avfallsmängder
6. Utveckla miljöer & processer som långsiktigt bidrar till en god bebyggd miljö med bas i trä och glas
7. Utveckling av fjärrvärme och närvärme

Främjande av biogas och minskade avfallsmängder

Rådet ställer sig bakom förslaget och att förslaget sänds på remiss till Klimatrådets organisationer och därmed inkluderas i åtgärdsprogrammet för minskad klimatpåverkan

Utveckla miljöer & processer som långsiktigt bidrar till en god bebyggd miljö med bas i trä och glas

Rådet ställer sig bakom att förslaget sänds på remiss till Klimatrådets organisationer och därmed inkluderas i åtgärdsprogrammet för minskad klimatpåverkan

Utveckling av fjärrvärme och närvärme

Rådet ställer sig bakom att förslaget sänds på remiss till Klimatrådets organisationer och därmed inkluderas i åtgärdsprogrammet för minskad klimatpåverkan

Fokusgruppen, Transporter och Planering

Andreas Olsson, i frånvaro av ordföranden för fokusgruppen, presenterade åtgärdsförslag för rådet att ta ställning till enligt nedan:

8. Energideklaration fordon
9. Cykelstrategi för Jönköpings län

Energideklaration fordon

Ordföranden hälsade Anders Bernberg och Dan Ljungström från Vetlanda kommun samt Jonas Löf från Miljöfordon syd särskilt välkomna för att presentera två exempel Vetlanda kommun, Fagerhults belysning vilka nu ligger till grund för åtgärdsförslaget Energideklaration fordon.

Rådet ställer sig bakom förslaget och att förslaget sänds på remiss till Klimatrådets organisationer och därmed inkluderas i åtgärdsprogrammet för minskad klimatpåverkan.

Cykelstrategi för Jönköpings län

Rådet ställer sig bakom att förslaget sänds på remiss till Klimatrådets organisationer och därmed inkluderas i åtgärdsprogrammet för minskad klimatpåverkan.

Fokusgruppen, Anpassning till klimatförändringar

Malin Berglind, i frånvaro av ordföranden för fokusgruppen, presenterade åtgärdsprogrammet och åtgärdsförslagen. Åtgärderna från fokusgruppen bifogades dagordningen, bilaga 3, inom ramen för det förslag till remiss av åtgärdsprogram ”Anpassning till ett förändrat klimat 2015 - 2019” se även punkt tre ovan. Åtgärdsprogrammet innehöll ett antal åtgärder som Klimatrådet tidigare ställt sig bakom och ett antal nya åtgärdsförslag för ställningstagande på dagens möte.

Det omfattande underlaget hade skickats ut med dagordningen därför ställde ordföranden frågan om det finns några synpunkter eller frågor på underlaget som föreslås skickas på remiss till rådets organisationer. Det framfördes önskemål om att arbetet samordnas med det vattendirektivet som kommunerna nu arbetar med. Det beslutades i enlighet med förslaget till hantering som Malin tar med sig.

Fokusgruppen föreslog att åtgärdsprogrammet skickades på remiss och Länsstyrelsen önskar svar senast den 8 juni 2014, något som rådet ställde sig bakom.

5. Övrigt

Inga övriga punkter lyftes.

6. Summering och avslutning

Klimatrådet enades om att:

- Ställa sig bakom att två åtgärdsprogram, Minskad Klimatpåverkan 2015 - 2019 och Anpassning till ett förändrat klimat 2015 -2019, skickas på remiss under våren 2014 samt att åtgärdsförslagen som varit på remiss, under 2013, inkluderas dessa åtgärdsprogram (punkt 3 och 4)
- Ställa sig bakom förslaget för uppföljning (punkt 3).
- Länsstyrelsen får i uppdrag att ta fram underlag till alla ledamöters informationsavdelningar för att sprida, marknadsföra och bjuda in till Klimatveckan 2014 i Jönköpings län samt Klimatkonferensen, punkt (3) <http://klimatkonferens.klimatradet.se/kontakt/marknadsforingsmater ial/>
- Ställa sig bakom att följande förslaget från fokusgrupperna sänds på remiss till Klimatrådets organisationer och därmed inkluderas i åtgärdsprogrammet för minskad klimatpåverkan (punkt 4)
 - Inför energiledningssystem eller miljöledning
 - Nätverk för stöd till miljö- och klimatombud
 - Stöd och utbildning till pedagoger
 - Årligt upphandlingsseminarium
 - Främjande av biogas och minskade avfallsmängder
 - Utveckla miljöer & processer som långsiktigt bidrar till en god bebyggd miljö med bas i trä och glas
 - Utveckling av fjärrvärme och närvärme
 - Energideklaration fordon
 - Cykelstrategi för Jönköpings län

7. Mötet avslutas och nästa möte

Ordförande framförde ett stort tack till rådets ledamöter, gruppernas ordförande och projektledare för mycket bra presentationer. Ordföranden konstaterar att alla grupper visar upp ett väldigt bra resultat och genomförande av de uppgifter som varje grupp har ansvar för. Ett särskilt tack till gruppernas ordförande som leder respektive gupps arbete framåt mot vår gemensamma vision att bli ett plusenergilän till år 2050.

Nästa möte är den 25 april då hälsas rådets ledamöter varmt välkomna, då LRF och Anders Råsberg står som värd där vi besöker Bratteborgs gård.

Ordföranden ställde även frågan om någon önskar stå som värd för höstmötet i september. Stefan Gustafsson hälsar rådet välkomna till Sävsjö som med fördel kan kombineras med ett studiebesök på Sävsjö biogas.

Mötestider för år 2014:

- *Den 28 februari (Länsstyrelsen klockan 09.00 – 12.00)*
- *Den 25 april, Bratteborgs gård, LRF och Anders Råsberg är värd för mötet.*
- Den 24 september, **då den 17 september utgår**, plats Sävsjö kommun och Stefan Gustafsson är värd för mötet som föreslås kombineras med studiebesök på Sävsjö biogas.
- Den 5 december (Länsstyrelsen klockan 09.00 – 12.00 gemensam lunch och sedvanlig Klimatprisutdelning på Residenset klockan 13.00 – 14.00)

Vid anteckningarna
Andreas Olsson

Justerare
Ordförande
Mino Akhtarzand

KLIMATRÅDET
JÖNKÖPINGS LÄN

www.Klimatradet.se